

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
DIREKTORAT ZA ZAKONODAJO S PODROČJA PRAVOSODJA

Župančičeva 3, 1000 Ljubljana

T: (01) 369 5342

F: (01)369 5783

E: gp.mp@gov.si

www.mp.gov.si

gp.ukom@gov.si

Številka: 091-23/2015/3

Datum: 24. 4. 2015

Zadeva: **Predlagam.vladi.si predlog 6586-97: Stop nasilju v družini - predlogi skupine žensk, ki so bile žrtve nasilja - Predlog**

Zveza: **Vaš dopis, številka 092-97/2015/1 z dne 10. 4. 2015**

Z navedenim dopisom ste nam posredovali predloge za spremembe zakonodaje v zvezi s problematiko nasilja, ki jih je podala skupina žensk, ki so bile žrtev nasilja. Ministrstvo za pravosodje v skladu s sklepom Vlade RS 38200-11/2009/9 z dne 23.7.2009 v nadaljevanju podaja odziv.

Uvodoma najprej poudarjamo, da je nabor predlogov izredno širok in raznolik. Nekateri predlogi so tudi zelo ozki in omejujoči oziroma se navezujejo na konkretno situacijo, ki ne more biti povod za sistemske spremembe, ponekod tudi več zakonov. Ministrstvo za pravosodje zatorej v nadaljevanju odgovarja v smiselnih sklopih. Ugotavljamo tudi, da so za določena vprašanja pristojna druga ministrstva ali pa gre za avtonomno ravnanje sodnikov v konkretnih sodnih postopkih, v katera že iz razlogov ustavno-pravne ureditve ministrstvo ne more posegati. Ob tem še pripominjamo, da so nekateri predlogi, npr. omejitev pravice do pravnega sredstva ali kategorično zavračanje zaslišanja otroka v nasprotju z ustavnimi pravicami oziroma v neskladju z mednarodnimi konvencijami.

Prav tako želimo izpostaviti, da Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ustanavlja medresorsko delovno skupino za pripravo novele Zakona o preprečevanju nasilja v družini, ki bo nedvomno obravnavala tudi predloge za spremembe zakonodaje v zvezi s problematiko nasilja, ki jih je podala skupina žensk, ki so bile žrtev nasilja. V delovni skupini bodo sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za pravosodje, ki bo to priložnost izkoristilo tudi za predložitev predlogov, ki smo jih v povezavi z ureditvijo obravnavanega področja prejeli s strani sodišč in tako zaobjeli kar največ perečih vprašanj.

Glede **predlogov sprememb v kazenskem zakoniku** v zvezi s kaznivim dejanjem grožnje pojasnjujemo, da je v postopku medresorskega usklajevanja predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1C), ki med drugim spreminja in dopolnjuje kaznivo dejanje grožnje (135. člen Kazenskega zakonika¹; v nadaljevanju: KZ-1). Predlagani sta dve novosti v zvezi s predmetnim kaznivim dejanjem, in sicer:

---

¹ Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo)

- pregon na zasebno tožbo se nadomešča s **pregonom na predlog** oškodovanca (predlagana je ureditev, ki je veljala pred uveljavitvijo novele KZ-1B);
- dodaja se nova izvršitvena oblika kaznivega dejanja grožnje po 135. členu KZ-1: **zalezovanje** z namenom ustrahovanja ali vznemirjanja.

Glede **predlogov o izobraževanju delavcev v pravosodju** pojasnjujemo, da je za strokovno izpopolnjevanje ter usposabljanje za delo v pravosodnih organih pristojen Center za izobraževanje v pravosodju (v nadaljevanju: CIP), ki je bil ustanovljen 2006 na podlagi 74.a člena Zakona o sodiščih² (v nadaljevanju: ZS).

Zakon določa naslednje naloge CIP: izvajanje izobraževanja sodniških pripravnikov; organizacija in skrb za izvedbo pravniških državnih izpitov; organizacija in skrb za izvedbo drugih preizkusov znanja za potrebe v pravosodju; organizacija in skrb za izvedbo različnih oblik stalnega izobraževanja sodnikov, strokovnih sodelavcev ter sodnega osebja; izvajanje obveznih strokovnih usposabljanj predsednikov in direktorjev sodišč; izdajanje strokovne publikacije. Za strokovno pomoč pri izvedbi nalog CIP-a se oblikuje strokovni svet po ključu, določenem v tretjem odstavku 74.a člena ZS.

Delo CIP temelji na letnem načrtu, ki se oblikuje predvsem na podlagi normativnih zahtev obveznih usposabljanj ter pobud, predlogov in želj zaposlenih v pravosodju. Pri oblikovanju vsakoletnega programa izobraževanja se upoštevajo zakonodajne novosti, novosti v evropskem pravu in v evropski ter domači sodni praksi. Prav tako se daje velik pomen usposabljanju t.i. mehkih veščin, potrebnih za delo v razpravni dvorani in zunaj nje. Tako oblikovan predlog letnega načrta obravnava in da mnenje o njem še strokovni svet, nato ga v končni obliki sprejme in s podpisom potrdi minister za pravosodje.

Seznam izobraževanj se objavi na spletni strani ministrstva pod razdelkom »CIP«³. Iz objavljenega seznama ter na podlagi letnih poročil je razvidno, da je tematika z elementi nasilja večkrat izpostavljena in obravnavana na različnih ravneh. Prav tako je iz letnih poročil razvidno, da je interes na tem področju še vedno velik, kot tudi, da obstaja razumevanje, da je treba k reševanju problema pristopiti na več ravneh. Dober pokazatelj so razni posveti, namenjeni vsem akterjem v postopkih z elementi nasilja, skupni posveti sodnikov in delavcev na centrih za socialno delo ter predlogi o usposabljanju t.i. mehkih veščin. Na podlagi navedenega zaključujemo, da bodo raznovrstna usposabljanja na problematiko z elementi nasilja potekala še v prihodnje, in kar je še pomembnejše, dejstvo, da interes zanje ne pojenja, kaže na določeno stopnjo zavedanja delavcev v pravosodju o pomembnosti zadevne problematike za družbo. Seveda pa so nadaljnje aktivnosti in pobude o sodelovanju tudi iz ne-pravosodnega sektorja koristne in dobrodošle.

Glede **predlogov v zvezi s sodnimi izvedenci** pojasnjujemo, da imajo sodni izvedenci na podlagi prvega odstavka 90. člena ZS pravico do nagrade za svoje izvedensko delo in pravico do povrnitve stroškov, ki jih imajo v zvezi z izvedenskim delom. Tarifa za vrednotenje izvedenskega dela je opredeljena v Pravilniku o sodnih izvedencih in cenilcih⁴, prav tako pa je natančneje opredeljena tudi povrnitev njihovih stroškov. Tarifa in povračilo stroškov so enotno urejeni za vse vrste izvedenskega in cenilskega dela, zato bi kakršnokoli prilagajanje teh vrednosti vplivalo na izvedence in cenilce na vseh strokovnih področjih. Treba se je zavedati, da nižanje višine izvedenine lahko posledično pripelje do nižje kvalitete opravljenih storitev oziroma povzroči, da najboljši strokovnjaki ne bodo več zainteresirani za opravljanje izvedenskega dela za namene sodnih postopkov. ZS v 96. členu tudi določa, da sredstva za plačilo stroškov in

² Zakon o sodiščih (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDLS-A, 63/13 in 17/15)

³ http://www.mp.gov.si/si/izobrazevanje_v_pravosodju_cip/

⁴ Pravilnik o sodnih izvedencih in sodnih cenilcih (Uradni list RS, št. 88/10, 1/12 in 35/13)

povračilo stroškov sodnih izvedencev zagotavlja država v predračunu sodišča, če tako določa zakon, ki mora tudi opredeliti, v katerih primerih in katera stranka ali drug udeleženec v postopku je dolžan povrniti sredstva, ki so izplačana na ta način. Povračilo stroškov postopka, med katere spadajo tudi stroški, povezani z izvajanjem dokaza z izvedencem, natančneje urejajo posamezni procesni zakoni. Socialno šibkim strankam, ki plačila teh stroškov ne bi zmoгле plačati, pa je na voljo institut brezplačne pravne pomoči.

Rok za oddajo izvedenskega mnenja v skladu s prvim odstavkom 2. člena Pravilnika o sodnih izvedencih in cenilih določi sodišče in je tako odvisen od posameznega konkretnega primera (obseg spisa, zahtevnosti izvedenskega dela itd.). Pravilnik tudi določa, da ta rok praviloma ne sme biti krajši kot 30 dni in ne daljši kot 60 dni. S tem je maksimalni rok za izvedensko mnenje načeloma že določen, vendar so še vedno možni tudi daljši roki, ki jih mora v vsakem konkretnem primeru določiti sodišče. Nedopustno bi bilo, da se v določenih zapletenih in obsežnih primerih z zakonom oziroma podzakonskim aktom določi relativno kratek rok, ki ne bi dopuščal, da se izdelava kvalitetno izvedensko mnenje, na podlagi katerega bo sodišče lahko izdalo pravilno sodno odločbo.

Podobno velja tudi za omejitve zapisa izvedenskega mnenja oziroma izvida na določeno število strani, katerih količina v določenih primerih morda ne bi dopuščala dovolj natančne opredelitve, ki je potrebna za odločitev v konkretnem primeru. Izvedenska mnenja so lahko stvar presoje oziroma se jih lahko izpodbija, zato mora mnenje oziroma izvid vsebovati tudi natančno utemeljitev, na podlagi katere je izvedenec prišel do podanih zaključkov. V praksi izvedenci v večini primerov tudi izdelajo izvid na način, da povzamejo bistvene ugotovitve oziroma odgovorijo na vprašanja sodišča, kasneje pa tudi podrobneje pojasnijo, kako so prišli do konkretnih zaključkov. Ministrstvo za pravosodje bo vsekakor dodatno proučilo, ali bi bilo smiselno izvedencem predpisati določeno splošno obliko, v kateri naj izdelajo svoje izvide, tako da bi le-ti bili preglednejši, jasnejši in bolj razumljivi za stranke in sodišča.

Država oziroma sodstvo ne more določati oziroma predpisati kakršnihkoli načinov, tehnik ali metod, ki bi jih izvedenci morali uporabljati pri izdelavi svojega mnenja. Na vsakem posameznem področju gre za pravila in metode stroke, v katera se sodišče ne more in ne sme spuščati. Enako velja za število osebnih obravnav s stranko. Tudi tukaj gre za metodo strokovnega dela, za katero lahko zgolj izvedenec oz. stroka oceni, ali je ustrezna ali ne in najverjetneje se tudi razlikuje pri vsakem posameznem konkretnem primeru, kar pomeni, da je v določenih primerih verjetno zadostna ena osebna obravnava s stranko, v drugih jih je potrebnih več.

Glede **predlogov v zvezi z odvetniki** pojasnjujemo, da je z namenom zagotavljanja vestnega, poštenega in skrbnega ravnanja odvetnikov v Zakonu o odvetništvu⁵ (v nadaljevanju: ZOdv) vključeno obsežno poglavje o disciplinski odgovornosti odvetnikov, odvetniških pripravnikov in odvetniških kandidatov (VII. poglavje ZOdv), kjer so natančno določene naloge disciplinskih organov, ki v disciplinskih postopkih odločajo o kršitvah dolžnosti pri opravljanju odvetniškega poklica. V disciplinskih postopkih proti odvetnikom in odvetniškim kandidatom se kot disciplinski ukrepi izrekajo: opomin, ukor, denarna kazen in odvzem pravice opravljati odvetniški poklic oziroma delo v odvetniški pisarni. Kdorkoli, ki meni da je odvetnik pri svojem delu kršil svoje dolžnosti, se lahko obrne na disciplinskega tožilca, ki deluje pri Odvetniški zbornici Slovenije. Ta pa zoper odvetnika lahko zahteva uvedbo disciplinskega postopka v konkretnem primeru.

Poleg disciplinske odgovornosti so odvetniki podvrženi etičnemu ravnanju, ki je skladno s Kodeksom odvetniške poklicne etike.

---

⁵ Zakon o odvetništvu (Uradni list RS, št. 18/93, 24/96 – odl. US, 24/01, 54/08, 35/09 in 97/14)

V zvezi z navedenim sta bili zaradi večje transparentnosti delovanja odvetnikov in Odvetniške zbornice Slovenije z zadnjo spremembo Zakona o odvetništvu uvedeni obveznost javne objave seznama izbrisov iz imenika odvetnikov hkrati z objavo razloga ter obveznost javne objave poimenske sestave vseh disciplinskih organov in organov, pristojnih za presojo kršitev Kodeksa odvetniške poklicne etike. Navedeni podatki so po novem javno objavljeni, in sicer na spletni strani Odvetniške zbornice pod zavihom »NOVICE/OBJAVE PO 31. IN 60. ČLENU ZAKONA O ODVETNIŠTVU«.

Odvetniška zbornica Slovenije v skladu z 42. členom ZOdv spremlja in obravnava problematiko dela odvetnikov in skrbi za skladen razvoj odvetništva. Pomemben del te naloge je učinkovito, nepristransko in pregledno uveljavljanje odgovornosti njenih članov za disciplinske in etične kršitve. To je pomembno tako zaradi specialne kot tudi zaradi generalne prevencije v smislu odvratanja drugih stanovskih članov od nesprejemljivega ravnanja, ki škodi in s tem spodkopava samostojnost in neodvisnost odvetništva kot dela pravosodja. Glede na vse navedeno, že glede na veljavno ureditev, lahko katerikoli odvetnik oziroma sodnik zbornici prijavi ravnanje odvetnika, ki po njegovem mnenju ni skladno z odvetniško etiko oziroma pomeni disciplinsko kršitev.

S spoštovanjem,

Andreja LANG
generalna direktorica